

ПОЗИЦІЮВАННЯ ЯК МЕТОД УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ

Ефективне стратегічне управління розвитком регіону неможливе без визначення його позиції в конкурентній боротьбі. Одним із маркетингових інструментів сучасної регіональної політики є позиціонування. *Позиціонування регіону* – це визначення його місця відносно конкурентів (регіонів, областей) з урахуванням регіональних потреб, можливостей і ресурсів, та актуалізація факторів індивідуальності регіону, що повинні активно використовуватися для виділення серед конкурентів.

Позиціонування традиційно здійснюється за кількома чинниками. Наприклад, в рамках концепції сталого розвитку пропонуємо розглядати комплексний показник Індекс людського розвитку (ІЛР), який дає можливість оцінити соціальні та екологічні аспекти та Валовий регіональний продукт (ВРП), який характеризує економічну складову. Розрахунки для Сумської області за 2010 р. (ранг за ІЛР – 22, ранг за ВРП – 15). Представимо схематично карту позиціонування (рис. 1).

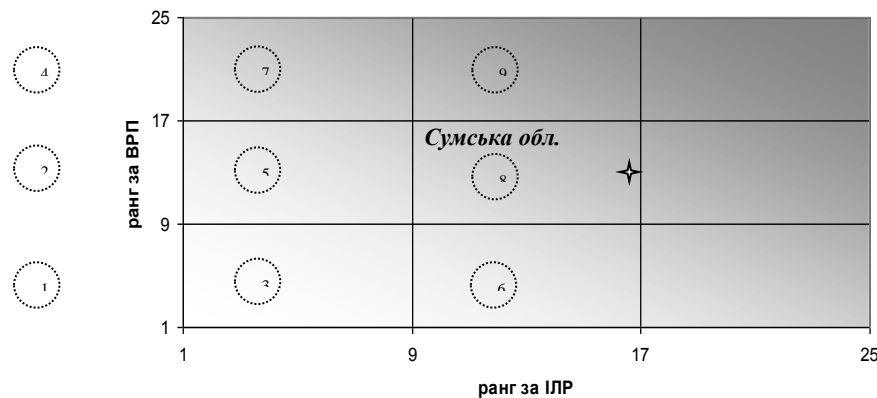

Рис. 1 – Схема позиціонування за рангом ІЛР і ВРП

Схема позиціонування регіонів надала можливість розділити регіони на 3 групи: стабільні, проблематичні, депресивні. Визначення стратегічних альтернатив розвитку на основі позиціонування представлено в табл.1.

Таблиця 1 – Характеристика та вибір стратегічних альтернатив

Група регіонів	Характеристика	Стратегії
<i>Стабільні регіони (квadrанти 1,2,3)</i> займають сильні позиції за всіма соціо-еколого-економічними напрямками розвитку	Високі темпи соціально-економічного розвитку Задовільний стан навколишнього природного середовища Сильні конкурентні позиції регіонів Перспективні ринки збуту Високий експортно-імпорتنний потенціал	Стратегія інноваційного розвитку Стратегія захисту позицій Стратегія розширення ринку Екологічні стратегії
<i>Проблемні регіони (квadrанти 4,5,6)</i> займають середні позиції або діаметрально протилежні, тобто у випадку позитивних змін однієї складової інша залишається поза увагою, що в комплексі негативно позначається на становищі регіону та його позиції	Середні або діаметрально протилежні позиції ІЛР та ВРП регіонів Труднощі при виборі стратегічних альтернатив Значний розрив та невідповідність економічного та екологічного розвитку	Концентрація на перспективних видах діяльності Вибіркове інвестування
<i>Депресивні регіони (квadrанти 7,8,9)</i> незадовільне становище по всім складовим екологічно сталого розвитку	Слабкі конкурентні позиції регіонів Неперспективні ринки збуту Високий рівень забруднення територій Низький рівень виробництва та споживання	Екологічні стратегії Стратегії песимістичного сценарію Стратегії, що ґрунтуються на слабких сторонах (сценарій загроз)

За результатами емпіричних досліджень Сумська обл. є депресивним регіоном, що потребує прийняття відповідних стратегічних рішень. Сумська обл. займає не досить вигідне положення на схемі, до того ж спостерігається тенденція погіршення становища. Враховуючи сучасні тенденції в галузі економіки, екології та соціального розвитку регіону, підвищення рангу не прогнозується в короткостроковій перспективі та її покращення окремо економічних або соціально-екологічних показників не дасть можливості вийти з

депресивних регіонів.

Відповідно до стратегічних рекомендацій, що представлені в табл. 1 рекомендуємо застосовувати екологічні стратегії для Сумської області і посилювати екологічний імідж регіону.